

Raport z konsultacji społecznych planu zagospodarowania terenu przy ul. Sikorskiego w dzielnicy Wesoła w m.st. Warszawie

Opracowała: Marlena Happach
Warszawa 5 października 2010r.

Przedstawiony raport jest elementem procesu konsultacji społecznych realizowanych przez **Dzielnice Wesoła** i **Centrum Komunikacji Społecznej** w ramach projektu **“Wzmacnianie mechanizmu partycypacji społecznej w m.st. Warszawie”**. realizowanego dzięki wsparciu udzielonemu przez Norwegię poprzez dofinansowanie ze środków **Norweskiego Mechanizmu Finansowego**. Przeprowadzone konsultacje dotyczą koncepcji zagospodarowania zieleńca przy poczcie przy ul. Praskiego Pułku w Wesołej, opracowanej przez mgr inż. arch. kraj. Katarzynę Fidurę – Tratkiewicz.

Przygotowany przez projektantkę projekt obejmuje modernizację zieleńca miejskiego, ogólnie dostępnego, która obejmie wykonanie utwardzenia nawierzchni, montaż wyposażenia w postaci ławek, siedzików dla dzieci, koszy na śmieci, tablicy informacyjnej oraz wykonanie nowych nasadzeń z drzew, krzewów oraz roślin sezonowych na obwodzie klombu.

Projekt przedstawiony został mieszkańcom bezpośrednio terenie, w miejscu projektowanego skweru. Na potrzeby akcji przygotowana została makieta. Baza makiety, wykonana ze sklejk w kolorze białym, przedstawia stan obecny. Sam projekt zobrazowany

został w formie kolorowych ruchomych elementów, które można było dowolnie przestawiać, zdejmować z makiety i zastępować innymi klockami.

Elementy ruchome przedstawiające formy uwzględnione w projekcie wykonane zostały z pleksiglasu. Należały do nich elementy małej architektury: cztery ławki, dwa kosze na śmieci, słup ogłoszeniowy i budka telefoniczna, proponowana zieleń: drzewa owocowe, krzewy, żywopłoty oraz projektowana nawierzchnia z kostki betonowej.

Do celów przeprowadzenia konsultacji zaproponowane zostały także dodatkowe elementy przedstawiające: zieleń w formie krzewów, kwietników, żywopłotów, pnączy, drobne formy architektoniczne: pergole, altany, ogrodzenie modułowe oraz furtki, ławki w dwóch typach, stoły w dwóch typach, fontanny, pomniki, latarnie, kosze na śmieci, pawilony kawiarniane, parasole, elementy techniczne: przejścia dla pieszych, stojaki rowerowe, miejsca parkingowe, toalety publiczne, toalety dla psów, dodatkowe kosze na śmieci, elementy przedstawiające różne typy nawierzchni.

Działania w terenie umożliwiły bezpośredni kontakt z najbardziej zainteresowanymi proponowanym projektem. Forma makiety umożliwiała ilustrowanie pomysłów i koncepcji na bieżąco. Dzięki natychmiastowej weryfikacji można było zobaczyć w przestrzeni swoje pomysły, sprawdzić trafność proponowanych rozwiązań. Cała akcja (łącznie z przygotowanym przez Dzielnicę namiotem i banerami) skutecznie przyciągnęła uwagę przechodniów.

PODSUMOWANIE AKCJI – DANE OGÓLNE

W akcji aktywnie łącznie wzięły udział 158 osób : **141 dorosłych i młodzieży** samodzielnie wypełniających makiety oraz 17 dzieci (rysując i wspomagając rodziców w podejmowaniu decyzji i układając makiety). Łącznie wypełnionych zostało **117 formularzy** (82 przez pojedyncze osoby dorosłe i z małymi dziećmi, 35 przez 2 do 5 osób reprezentujących odrębne zdanie jednocześnie). Udokumentowanych zostało **60 ustawień makiety**.

Większość zdjęć ilustruje autorskie propozycje mieszkańców, tylko kilka z nich przedstawia niezmienioną koncepcję autorki projektu, która w tych wypadkach została całkowicie zaakceptowana.

Wśród uczestników akcji dominowały osoby mieszkające w Wesołej (118 na 158). Większość z nich lubi tu mieszkać (112 na 118), jako zalety wskazując:

- spokój i ciszę
- zielony charakter miejscowości, sąsiedztwo lasów, bliskość terenów spacerowych
- dobre sąsiedztwo
- wielopokoleniowy charakter dzielnicy, wielu mieszkańców mieszka tu od dziesiątek lat
- dobrą komunikacją z centrum Warszawy dzięki kolejce WKD

Jako główną wadę tego terenu przedstawiano rosnące natężenie ruchu drogowego, które szczególnie w godzinach szczytu, powoduje hałas oraz niewystarczającą ilość obiektów handlowych.

Projektowany skwer znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie poczty, w centrum dzielnicy, w pobliżu stacji kolejki. Miejsce to znajduje się on na trasie spacerów mieszkańców załatwiających swoje codzienne sprawy. Część uczestników akcji wzięła w niej udział zachęcona informacjami w lokalnym biuletynie ale większość uczestników dowiadywała się o konsultacjach na bieżąco, przechodząc po prostu obok. Zainteresowanie akcją i ideą zmiany sposobu zagospodarowania tego miejsca było bardzo duże.

UWAGI MIESZKAŃCÓW DOTYCZĄCE TERENU PROJEKTU

Prezentowany projekt arch. Katarzyny Fidury-Tratkiewicz zagospodarowania wyznaczonego terenu w formie skweru z nowo zaprojektowaną zielenią i miejscami do siedzenia zyskał duże uznanie. **85** osób (na **141** dorosłych) zadeklarowało, że odpowiada im przedstawiona koncepcja a **98** osób zadeklarowało, że będą z niego wraz z rodzinami korzystać. Pojawiło się kilka uwag i sugestii, które najczęściej nie dotyczyły proponowanej funkcji terenu ale szczegółowych rozwiązań, zwłaszcza zastosowanych materiałów nawierzchni.

Odnośnie wyposażenia skweru wniesione zostały następujące uwagi i propozycje:

1. **Duża ilość osób (58) wyraziła konieczność zastosowanie oświetlenia**, które zwiększyłyby bezpieczeństwo na skwerze w godzinach wieczornych i nocnych. Dwie latarnie (jedna na ul. Praskiego Pułku, druga na ul. Sikorskiego) kierują strumień światła na sama jezdnię i nie oświetlają samego skweru. Miejsce to, szczególnie wieczorami (zwłaszcza schodki przy poczcie) służy przede wszystkim do picie piwa. Wiele mieszkańców wyrażało swoje obawy odnośnie bezpiecznego przechodzenia przez i obok skweru szczególnie po zmroku. Najczęściej proponowano wprowadzenie latarni niskich, w ogrodowym stylu.
2. **47 osób proponowało zwiększenie ilości ławek** w stosunku do liczby proponowanej w projekcie, ewentualnie dodanie kolejnych ławek po kilku miesiącach użytkowania skweru, jeśli cieszył się on będzie spodziewana popularnością. Sugerowano również zmianę ustawienia ławek (zamiast trzech równoległe, raczej wokół placu lub naprzeciwko siebie). Znacznie rzadziej proponowane były stoliki lub stoły (10 osób),

ewentualnie wykonanie zadania np. w formie altany, parasoli (10 osób) oraz zwiększenie ilości śmietników (12 osób). Tylko 4 osoby zaproponowały usunięcie wszystkich ławek z projektu, z powodu obaw przed przesiadywaniem na skwerze osób konsumujących alkohol.

3. **41 osób proponowało umieszczenie na skwerze fontanny** jako elementu podnoszącego jakość estetyczną i mikroklimat otoczenia. 4 osoby zaproponowały pomnik.
4. Obok wejścia do poczty znajduje się 2 stojaki rowerowe. **Ponad 34 osoby wyraziło potrzebę zachowania miejsc postojowych dla rowerów** ale najczęściej z sugestią ujednolicenia ich formy i wprowadzenia stojaków umożliwiających przypięcie ramy roweru a nie przedniego koła.
5. Wiele osób zasugerowało zmianę proporcji w rodzaju proponowanej nawierzchni skweru. Koncepcja umożliwienia wejścia na skwer (a nie jak obecnie jedynie obejścia) zyskała dużą aprobatę, ale **33 osoby** zwróciły uwagę, że **należałoby zachować więcej nawierzchni naturalnych** (więcej trawy niż betonu), lub wprowadzić nawierzchnie żwirowe (12 osób). W koncepcjach tych przedstawianych na makiecie dominowała tendencja utwardzania samych ścieżek i przejść z jednym maksymalnie poszerzeniem (placykiem). Kilko mieszkańców zasugerowało wprowadzenie nawierzchni gładkiej umożliwiającej jeżdżenie na rolkach.
6. **25 spośród pytaných osób** wyraziło chęć usunięcia budki telefonicznej, przede wszystkim ze względu na jej нефункционалność przy powszechnym użyciu telefonów komórkowych. Jako lepsze miejsce na ewentualne umieszczenie publicznego telefonu wskazywana była ściana lub sam budynek poczty.
7. W trakcie rozmów z mieszkańcami ważny okazał się problem braku w Wesolej miejsc spotkań dla mieszkańców – kawiarni czy klubów, stąd też niektóre osoby (**15 na 141**) proponowały stworzenie takiego lokalu w sąsiedztwie poczty.
8. Większości mieszkańcom spodobał się pomysł przeznaczenia części skweru na siedziska dla dzieci na specjalnie do tego przeznaczonej bezpiecznej nawierzchni.
9. **14** spośród pytaných osób proponowało **uwzględnienie w projekcie większej ilości kwiatników** (z kwiatów sezonowych) i roślin kwitnących (drzew i krzewów) jako zabieg poprawiający estetykę otoczenia.
10. Część mieszkańców (12 na 141), obawiało się, że teren pod taką realizację jest zbyt mały i proponowali jego powiększenie o obszar parkingu znajdującego się za skwerem, obsługujący pracowników poczty.
11. Wielu mieszkańców z przyjemnością i sentymentem wspominało obyczaj ustawiania na skwerze świątecznie przyozdobionej choinki. Często pytano o miejsce na choinkę w proponowanym projekcie. Pojawiły się też pomysły wprowadzenia na stałe drzewa iglastego, które można by przyozdabiać zimą. Podkreślano konieczność uwzględnienia tej funkcji w projekcie jako elementu integrującego społeczność.
12. Zaproponowana w projekcie roślinność nie wzbudzała większych zastrzeżeń. Pojedyncze osoby (7 spośród pytaných), obawiały się, że umieszczenie roślin wysokich od strony ulicy może spowodować zbyt duże odizolowanie tej strefy, a tym samym stworzenie warunków do wieczornych, hałaśliwych spotkań miejscowych koneserów napojów wysokoprocentowych i zmniejszenie bezpieczeństwa na tym terenie. 2 osoby były za zwiększeniem ilości drzew przy chodniku.
13. Tylko 2 osoby opowiedziały się za pozostawieniem drzew istniejących mimo potencjalnego ryzyka wykrotu i kolizji. Pojedyncze głosy sugerowały nie

wprowadzanie projektowanych odmian wiśni, gdyż ich spadające owoce mogą zanieczyszczać chodnik. 7 spośród pytaných osób uważała za słuszne zmniejszenie ilości krzewów od ulicy (na rzecz trawnika). Nieliczne osoby proponowały zwiększenie ilości zieleni od strony parkingu.

14. 10 mieszkańców wyraziło potrzebę stworzenia jako dodatkowego elementu specjalnie zaprojektowanej toalety publicznej.
15. 7 osób wyraziło konieczność zwiększenia bezpieczeństwa na tym skwerze za pomocą patroli straży miejskiej lub monitoringu.
16. 4 osoby opowiedziały się za likwidacją słupa ogłoszeniowego, uważając go za nieestetyczny i zbędny.
17. 3 osoby spośród pytaných za słuszne uznały odgrózenie tego terenu od ulicy.
18. 2 osoby wyraziły potrzebę stworzenia dodatkowych miejsc parkingowych ze względu na niewielką ich ilość na terenie całej dzielnicy.
19. Kilkoro mieszkańców zasugerowało umieszczenie w sąsiedztwie skweru kontenerów na większe odpady, stworzenie sygnalizacji świetlnej na pobliskim skrzyżowaniu czy wreszcie stworzenie na tym terenie prywatnego pawilonu handlowego.
20. Wielu mieszkańcom spodobał się pomysł przeznaczenia części skweru na siedziska dla dzieci na specjalnie do tego przeznaczonej bezpiecznej nawierzchni.

REKOMENDACJE DO PROJEKTU – PODSUMOWANIE

Na podstawie przeprowadzonych rozmów proponujemy wniesienie następujących zmian do projektu:

1. Zmianę proporcji w rodzaju zastosowanej nawierzchni w projekcie: zachowanie większej powierzchni jako biologicznie czynnej, utwardzenie alejek i głównego placynu, zastąpienie części kostki betonowej zielenią niską w postaci trawników lub kwietników.
2. Wprowadzenie do projektu ujęcia wody, źródła bądź fontanny jako elementu podnoszącego jakość otoczenia.
3. Zwiększenie w projekcie ilości ławek i rozmieszczenie ich w głównej części skweru , dookoła głównego klombu. Ważne jest by korzystające z nich osoby miały możliwość wzajemnego kontaktu. Być może dobrym rozwiązaniem byłoby wykorzystanie jednej dużej ławy, wkomponowanej w otoczenie.
4. Zaprojektowanie dodatkowego oświetlenia na skwerze, co zwiększyłoby poczucie bezpieczeństwa mieszkańców, szczególnie w godzinach wieczornych i nocnych.
5. Wskazanie w projekcie wyeksponowanego miejsca na ustawienie choinki w okresie świątecznym lub przeznaczenie do tej funkcji drzewa np. w centralnej części klombu..
6. Uwzględnienie w projekcie parkingu rowerowego w nowoczesnej, ujednoliconej formie.
7. Usunięcie budki telefonicznej na rzecz telefonu umieszczonego na ścianie budynku poczty.
8. Uwzględnienie w projekcie słupa ogłoszeniowego bądź tablicy, które będą harmonizowały standardem i stylem z proponowanym wyposażeniem skweru.

UWAGI DODATKOWE DOTYCZĄCE KWESTII POZA OMAWIANYM PROJEKTEM

Tematem konsultacji było zagospodarowanie terenu skweru, ale w trakcie rozmów z mieszkańcami pojawiło się wiele uwag dotyczących innych lokalizacji, wśród nich pomysły

na alternatywne lokalizacje dla skwerów, parków i placów na terenie dzielnicy:

- urządzenie parku miejskiego przy ulicy Świerkowej z muszlą koncertową i skate parkiem
- urządzenie skweru przy skrzyżowaniu ulic: Armii Krajowej i Spokojnej
- urządzenie parku miejskiego, szczególnie z myślą o starszych mieszkańcach i pensjonariuszach przy domu spokojnej starości „Gniazdo” (okolice ulic Kilińskiego i Kościelnej)
- urządzenie nowych terenów sportowych na obszarze TKKF ze ścieżką rekreacyjną i placem zabaw (ul. Armii Krajowej i ul. Kubusia Puchatka)
- urządzenie skwerów przy skrzyżowaniu ulic Praskiego Pułku i Armii Krajowej, ul. Niemcewicza i ul. Cegielskiej; miejsca te wskazywane były jako właściwsze dla realizacji tego rodzaju inwestycji
- urządzenie zimą obok placu zabaw w kwartale wyznaczonym ulicami: Sikorskiego, Akacyjną, Szarych Szeregów, Lodowiska i zjazdu saneczkowego
- zagospodarowanie terenów po drugiej stronie torów (osiedle wojskowe)
- urządzenie dużego placu zabaw w centrum i na Groszówce; mieszkańcy zwracali uwagę na niedostateczną ilość tego typu miejsc na terenie dzielnicy (wielu z nich dopiero w trakcie konsultacji dowiedziało się o istnieniu nowego placu zabaw)
- urządzenie terenów w Halinowie po starym targu (także po przeprowadzeniu konsultacji społecznych)

na rozwiązanie problemów komunikacyjnych na terenie dzielnicy:

- poprawienie stanu technicznego nawierzchni ulic i chodników (okolice szkoły, ul. Słowackiego, ul. Głowackiego, Szarych Szeregów, ul. Śliska, ul. Sikorskiego)
- udrożnienie studzienek kanalizacyjnych na ulicach: Berenta, Aptecznej, Chodkiewicz, Armii Krajowej.
- urządzenie dodatkowych parkingów.
- uniemożliwienie parkowania przy skrzyżowaniu ulicy Aptecznej i Szarych Szeregów, oraz na skrzyżowaniu ulic Kilińskiego i Moniuszki. Zbyt duża ilość pozostawionych tam samochodów ogranicza widoczność przy skręcie.
- stworzenie dodatkowego przystanku przy szpitalu MSWiA dla linii 191, tak aby jego nie zawsze sprawni ruchowo pacjenci poruszający się komunikacją miejską nie musieli pokonywać zbyt dużych odległości do budynku szpitala (np. zmieniona trasa co drugiego autobusu)
- wprowadzenie ekranu mierzącego prędkość na ulicy Armii Krajowej.
- umożliwienie bezkolizyjnego przejazdu przez tory

inne:

- zwiększenie patroli straży miejskiej na terenie całej dzielnicy
- zwiększenie ilości sklepów (Groszówka i Wesola)
- zwiększenie ilości ławek, chodników i śmietników na terenie dzielnicy
- zorganizowanie większej ilości ścieżek rowerowych
- zorganizowanie ścieżek rowerowych, śmietników i ścieżek zdrowia na terenie lasu
- stworzenie przyjaznej przestrzeni publicznej przy urzędzie
- sprzedaż worków śmieciowych w sklepach z dodatkową opłatą za ich wywóz
- nadanie ulicy Praskiego Pułku charakteru reprezentacyjnego deptaka.